

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual study)

เรื่อง โครงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังสาธารณสุขชุมชน
ในเขตพื้นที่รับผิดชอบสถานีดับเพลิงดุสิต

จัดทำโดย จำเริญ ตำรวจมณฑล ศรีสังวาลย์

ตำแหน่ง พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงาน
สังกัด สถานีดับเพลิงดุสิต กองปฏิบัติการดับเพลิง ๓
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๒
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังสาธารณสุขชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบสถานี ดับเพลิงคูสิต

๑. หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านการบริหารราชการของประเทศเป็นศูนย์กลางความเจริญด้านเศรษฐกิจสังคม การศึกษา การคมนาคมขนส่งและการท่องเที่ยว มีประชากรอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครอย่างหนาแน่น มีประชากรแฝงที่ไม่มีชื่ออยู่ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอีกเป็นจำนวนมาก กรุงเทพมหานครจึงเป็นศูนย์รวมของผู้คนจากหลายพื้นที่ทั่วประเทศ จึงทำให้เกิดปัญหาในหลายๆด้าน เช่น ด้านสุขภาพ ด้านสุขอนามัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาบางอย่างที่อยู่ในความรับผิดชอบกรุงเทพมหานครก็สามารถแก้ไขได้ แต่บางครั้งกรุงเทพมหานครก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เพราะอยู่นอกเหนือจากหน้าที่หน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นเรื่องของความซ้ำซ้อนที่มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกัน แต่ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครก็ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหลายอย่างจนประสบความสำเร็จ เช่น ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีการเตรียมความพร้อมกำลังเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์เครื่องมือ เพื่อรับมือกับภัยพิบัติต่างๆที่จะเกิดขึ้นและการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบเหตุสาธารณภัยได้ทันต่อเหตุการณ์ กรุงเทพมหานครได้กำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัยในแผน๒๐ปีว่ากรุงเทพมหานครต้องเป็น “มหานครแห่งความปลอดภัย”

สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมทั้งให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านจัดการภัยพิบัติให้กับหน่วยงานอื่นๆเมื่อได้รับการร้องขอ เช่น ออกปฏิบัติการสนับสนุนเหตุเพลิงไหม้โรงงานพลาสติก อำเภอลำลูกกา จังหวัดสมุทรปราการ อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชาวกรุงเทพมหานคร สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีวิสัยทัศน์ที่จะเป็น “องค์กรชั้นนำด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร” และด้วยปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้มีการจัดทะเบียนจัดตั้งชุมชนขึ้นมาเป็นจำนวนมากโดยมีการแบ่งประเภทชุมชนออกเป็น เคหะชุมชน ชุมชนเมือง ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร และชุมชนแออัด โดยมีการแยกลักษณะของชุมชนตามสภาพของการก่อสร้างที่อยู่อาศัยตัวอย่างเช่นถ้าสิ่งปลูกสร้างมีลักษณะเป็นหมู่บ้านจัดสรรก็จัดอยู่ในประเภท ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร ถ้ามีลักษณะเป็นที่อยู่อาศัยรวมและมีหลายอาคารก็จะเรียกว่า เคหะชุมชน ถ้ามีลักษณะเป็นบ้านไม้ปลูกติดกันจนถึงขนาดหลังคาบ้านเกยกันและเป็นจำนวนมากก็จะเรียกว่า “ชุมชนแออัด” ถึงแม้ว่าปัจจุบันชุมชนประเภทแออัดจะถูกเปลี่ยนชื่อเรียกไปได้บางส่วนโดยการบริหารเพื่อการพัฒนาเมืองแต่ชุมชนลักษณะนี้ก็ยังคงมีอยู่อีกเป็นจำนวนมากสภาพในชุมชนมีความแออัดซึ่งถือเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย หากเกิดอัคคีภัยขึ้นจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากและจะเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดแนวคิดในการบริหารจัดการอัคคีภัยขึ้นโดยใช้วิธีการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังสาธารณสุขชุมชนเพื่อกำจัดสภาพความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยและจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัย ในชุมชน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการอัคคีภัยของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครที่มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์อย่างยิ่ง

สถานีดับเพลิงคูสิต กองปฏิบัติการดับเพลิง ๓ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ตระหนักถึงความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชน ที่เกิดอัคคีภัยจึงมีความต้องการที่จะทำการบริหารจัดการอัคคีภัยโดยมีเป้าหมายการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังสาธารณภัยชุมชน โดยสำรวจจัดทำแผนและจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัยให้เครือข่ายและประชาชนในชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่กระบวนการเฝ้าระวังป้องกันอัคคีภัย สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนรวมทั้งวางแผนรับสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้ไว้ล่วงหน้า และตั้งผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานโดยตรงระหว่างเจ้าหน้าที่ดับเพลิงกับประชาชนในชุมชน และทำการประชาสัมพันธ์แผนงานป้องกันอัคคีภัยให้แก่ประชาชนในชุมชนได้รับรู้เพื่อจะได้ประสานงานกันได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที โครงการนี้น่าจะเป็นมาตรการหนึ่งที่น่ามาใช้ในการบริหารจัดการสาธารณภัย

๓. วัตถุประสงค์

- ๒.๑. เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากอัคคีภัย
- ๒.๒ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัย
- ๒.๓ เพื่อให้เกิดการเครือข่ายการประสานงานร่วมระหว่างสถานีดับเพลิงคูสิตกับชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
- ๒.๔ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีของประชาชนในชุมชนต่อองค์กรของรัฐ

๔.กลุ่มเป้าหมาย

๔.๑ สร้างเครือข่ายรวมทั้งหมด ๑๒ ชุมชนประธานชุมชน กรรมการชุมชนและประชาชนในชุมชนแออัด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบสถานีดับเพลิงคูสิต

๕.ความรู้ที่นำมาใช้จัดทำรายงานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การนำเครื่องมือทางการบริหาร เรื่อง SWOT Analysis มาวิเคราะห์ในการหาปัจจัยของความสำเร็จ ดังนี้

๕.๑ จุดแข็ง (Strength) ได้แก่

๕.๑.๑ ผู้บริหาร/ผู้บังคับบัญชา เป็น Stakeholders ที่มีนโยบายยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยพิจารณาอนุมัติสนับสนุนการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นให้แก่ชุมชน ทั้งด้านกำลังคนและวัสดุอุปกรณ์ สามารถติดตามผลการดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

๕.๑.๒ ผู้ได้บังคับบัญชา (เจ้าหน้าที่ดับเพลิงและกู้ภัย) เป็น Stakeholders ที่มีความรู้ความชำนาญและการมีประสบการณ์ในงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕.๒ จุดอ่อน (Weakness) ได้แก่

๕.๒.๑ ผู้บริหารชุมชน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชนแม้กระทั่งเรื่องการแข่งขันเหตุ

๕.๒.๒ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงอาจมองว่าการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นให้แก่ชุมชนเป็นงานที่มีความสำคัญน้อยกว่า การปฏิบัติการดับเพลิงหรือปฏิบัติการเหตุสาธารณภัยอื่นๆ ซึ่งผู้บังคับบัญชาหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจและให้ความสำคัญมากกว่า

๕.๒.๓ ผู้บริหาร/ผู้บังคับบัญชา อาจมองว่ายังไม่ใช่เรื่องสำคัญเร่งด่วน หรือมีปัญหา

ด้านอื่นซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องรีบแก้ไขมากกว่า จึงไม่พิจารณาอนุมัติสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการฝึกอบรม

๕.๓ โอกาส (Opportunity) ได้แก่

๕.๓.๑ เป็นการเสริมสร้างให้ชุมชนมีส่วนในการป้องกันและช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ในชุมชน

๕.๓.๒ เป็นการเสริมสร้างแนวร่วมเครือข่ายด้านกำลังคนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เพิ่มมากขึ้น

๕.๓.๓ การฝึกซ้อมอพยพประชาชนของชุมชน เป็นการเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ เพื่อให้เกิดความเคยชินต่อขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยที่ถูกต้อง รวมทั้งการใช้เส้นทางหลบหนีที่รวดเร็วและปลอดภัย

๕.๓.๔ เป็นการลดความรุนแรงและความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน หากเกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นภายในชุมชน

๕.๓.๕ ประชาชนที่ผ่านการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้น สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ไปใช้ในการป้องกันช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย

๕.๓.๖ เป็นการฝึกซ้อมเพื่อให้ทราบแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ของเจ้าหน้าที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของชุมชนและเจ้าหน้าที่เขต

๕.๔ อุปสรรค(Threats) ได้แก่

๕.๔.๑ ผู้บริหารชุมชนอาจมองว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญเร่งด่วน หรือมีปัญหาด้านการให้ความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว

๕.๔.๒ ไม่มีงบประมาณในการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นให้แก่ชุมชน รวมทั้งไม่มีงบประมาณสนับสนุนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมของสถานีดับเพลิง

๕.๔.๓ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงอาจมองว่าการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นให้แก่ชุมชนเป็นภาระและค่าใช้จ่ายที่ตนเองจะต้องรับผิดชอบจึงหลีกเลี่ยงที่จะเป็นผู้ดำเนินการ

๕.๔.๔ ผู้บริหารชุมชน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชน

๕.๔.๕ ขาดการติดต่อประสานงานในการจัดทำและดำเนินโครงการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นให้กับชุมชนร่วมกันระหว่างสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตัวแทนชุมชนและสำนักงานเขตที่รับผิดชอบ

๖.กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ สถานีดับเพลิงคูสิตเสนอขออนุมัติโครงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังสาธารณภัยชุมชนและแผนการจัดฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นต่อผู้บังคับบัญชาโดยชี้แจงถึงเหตุผล ประโยชน์ที่จะได้รับและความจำเป็นเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรม

๖.๒ การเตรียมความพร้อมชุมชน เพื่อดำเนินการไปสู่ปัจจัยความสำเร็จมีดังนี้

๖.๒.๑ ออกสำรวจจัดทำฐานข้อมูลชุมชนเพื่อทำการคัดเลือกเครือข่าย

๖.๒.๒ จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังสาธารณภัยชุมชนเพื่อเตรียมการฝึกโดยมุ่งเน้นผู้ที่มีความตั้งใจ มีจิตอาสาและที่สำคัญไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

๖.๒.๓ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สำหรับการระงับอัคคีภัยประจำในชุมชนเบื้องต้น

๖.๒.๔ การจัดเตรียมหาแหล่งน้ำดับเพลิงชุมชน เช่น บ่อน้ำ สระน้ำ หรือหัวต่อดับเพลิงท่อประปา สำหรับดับเพลิงประจำชุมชน

๖.๒.๕ การจัดทำแผนปฏิบัติการดับเพลิงและอพยพหนีไฟของชุมชน

๖.๒.๖ ทำการฝึกซ้อมแผนการอพยพเมื่อเกิดอัคคีภัยในชุมชน

๖.๓ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประสานกับผู้อำนวยการเขตเจ้าของพื้นที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นให้กับชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีดับเพลิงดุสิต

๖.๔ ทำการฝึกอบรมและจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนหรือตัวแทนของชุมชน เพื่อให้เป็นผู้ช่วยเหลือในเบื้องต้นเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้น

๖.๕ จัดเจ้าหน้าที่ของสถานีดับเพลิงดุสิต เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๖.๖ การให้ความรู้ทางวิชาการบุคลากรเครือข่ายเฝ้าระวังอัคคีภัยชุมชนโดยจัดฝึกอบรมหลักสูตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยชุมชนเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชน นำไปปฏิบัติการได้จริงโดยเน้นองค์ความรู้ด้านต่างๆดังนี้

๖.๖.๑ สาเหตุของการเกิดอัคคีภัย อัคคีภัยเป็นสาธารณภัยอย่างหนึ่งที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ของประชาชน และของประเทศ

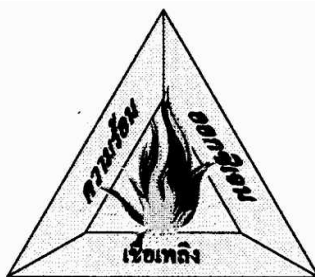
อัคคีภัย เกิดจากรวมตัวของ เชื้อเพลิง ความร้อน และออกซิเจน จนเป็นเปลวไฟสามารถลุกลามติดต่อเผาผลาญสิ่งต่างๆ ถ้าไม่สามารถควบคุมดูแลได้จะยิ่งลุกลามมากขึ้น จนเกิดเป็นไฟรายใหญ่ ซึ่งจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างมากและมักเกิดจากสาเหตุต่างๆดังนี้

- เกิดจากการวางเพลิง
- ความประมาท
- เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้าไม่ถูกต้อง
- ขาดความรู้ในการใช้ความร้อน
- ขาดความรู้ในการใช้เชื้อเพลิง
- เกิดจากฟ้าผ่า
- เกิดจากปฏิกิริยาทางเคมีของสารเคมีบางชนิดที่รวมตัวกันเอง
- สาเหตุอื่นที่ไม่สามารถจำแนกได้อย่างชัดเจน

๖.๖.๒ ทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้

การสันดาป หรือการเผาไหม้ (COMBUSTION) คือ ปฏิกิริยาเคมี ที่เกิดจากการรวมตัวของเชื้อเพลิงกับออกซิเจน ซึ่งเป็นผลให้เกิดความร้อนและแสงสว่างกับสภาพการเปลี่ยนแปลงไฟจะเกิดขึ้นได้ ต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ ๓ อย่าง หรือเรียกว่า ทฤษฎีสามเหลี่ยมของไฟ คือ

- ๑.เชื้อเพลิง
- ๒.ความร้อน
- ๓.ออกซิเจน

เมื่อเกิดไฟขึ้น และมีการเกิดไฟอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ ๔ อย่าง เป็นองค์ประกอบของการลุกไหม้อย่างต่อเนื่องมีผลให้เกิดเพลิงไหม้ เรียกว่า ทฤษฎีปิรามิดของไฟ (Tetrahedron)

๑ เชื้อเพลิง

เชื้อเพลิงที่ทำให้เกิดการลุกไหม้มาจากสารเคมี ซึ่งอาจแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ สารอนินทรีย์-เคมี และอินทรีย์เคมี

สารอนินทรีย์เคมี เป็นสารที่เป็นพวกแร่ธาตุ ที่ไม่ได้เกิดจากสิ่งมีชีวิตและไม่มีส่วนประกอบของคาร์บอน (C) เช่น โพตัสเซียมไนเตรท (KNO_3) โซเดียม (Na) แอมโมเนียมไนเตรท (NH_4NO_3) รวมทั้งกรดต่างๆ เช่น Sulfuric acid (H_2SO_4) Hydrochloric acid (HCl) และ Nitric acid (HNO_3) เป็นต้น

สารอินทรีย์เคมี เป็นสารที่มาจากสิ่งมีชีวิต มีส่วนประกอบของธาตุคาร์บอน (C) อยู่เสมอ เป็นสารเคมีที่ได้มาจากร่างกายมนุษย์ สัตว์ และพืช เมื่อสิ่งเหล่านี้ตายและทับถมกันนานนับพันล้านปีก็จะกลายเป็นน้ำมัน ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ สารอินทรีย์ที่เป็นเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นสารไวไฟ

สารระเบิด ได้มาจากน้ำมัน ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากอินทรีย์สาร ถูกนำไปผลิตสารเคมีอื่นได้อีกมากมาย เช่น ผลิตน้ำมันเบนซิน (Gasoline) น้ำมันดีเซล (Solar oil) น้ำมันก๊าด (Kerosene) น้ำมันหล่อลื่น (Lubricant) ผลิตภัณฑ์พลาสติกต่างๆ รวมทั้งเส้นใยสังเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ยาโรค เครื่องสำอาง ตัวทำละลาย (Solvent) ยากำจัดแมลง ศัตรูพืช ปุ๋ย และวัตถุระเบิดต่างๆ เป็นต้น

๒ ความร้อน

เป็นสิ่งที่ทำให้อุณหภูมิของเชื้อเพลิงสูงขึ้นถึงจุดติดไฟ (Ignition point) ทำให้องค์ประกอบของการเกิดไฟ (ปฏิกิริยาการสันดาป) เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ซึ่งเชื้อเพลิงแต่ละชนิดย่อมจะมีจุดติดไฟไม่เหมือนกัน เช่น เชื้อเพลิงเหลวอาจมีจุดติดไฟต่ำกว่าพวกเชื้อเพลิงแข็ง ซึ่งสามารถแยกคุณสมบัติของความร้อนที่ทำให้เชื้อเพลิงถึงจุดติดไฟต่างๆ ดังนี้

- จุดวาบไฟ (Flash Point) คือ จุดที่มีปริมาณความร้อนเพียงพอให้เชื้อเพลิงเหลวหรือแข็งใดๆ คายไอหรือกลายเป็นไอ เข้าผสมกับอากาศอย่างได้สัดส่วนก็จะลุกไหม้วาบขึ้นชั่วขณะแล้วก็จะดับไปเพราะอัตราการระเหยของสารเชื้อเพลิงจากของแข็งหรือของเหลวน้อยเกินกว่าที่จะทำให้เกิดเปลวไฟอย่างต่อเนื่อง ดังเช่น

เบนซิน	จุดวาบไฟ	๕๓๖ - ๘๕๓	องศาฟาเรนไฮท์
น้ำมันก๊าด	จุดวาบไฟ	๔๔๔	องศาฟาเรนไฮท์
น้ำมันหมู	จุดวาบไฟ	๘๓๓	องศาฟาเรนไฮท์
กระดาษ	จุดวาบไฟ	๔๗๕	องศาฟาเรนไฮท์
ไม้	จุดวาบไฟ	๗๕๐	องศาฟาเรนไฮท์

- จุดลุกติดไฟ (Fire Point) คือ จุดที่มีปริมาณความร้อนเพียงพอให้เชื้อเพลิงเหลวหรือแข็งใด ๆ คายไอหรือกลายเป็นไอ เข้าผสมกับอากาศอย่างได้สัดส่วน และเกิดการลุกไหม้ขึ้นเมื่อมีเปลวไฟหรือประกายไฟที่เหมาะสม และเกิดเป็นการเผาไหม้อย่างต่อเนื่อง โดยปกติแล้วจุดติดไฟของสารเชื้อเพลิงจะสูงกว่าจุดวาบไฟมากหรือน้อยขึ้นกับคุณสมบัติของเชื้อเพลิงชนิดนั้นๆ

- จุดลุกติดไฟได้เอง (Autoignition temperature หรือ AIT) คือ จุดอุณหภูมิที่ทำให้สารเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ขึ้นได้เอง โดยไม่ต้องอาศัยการจุดติดไฟจากแหล่งภายนอก

๓ ออกซิเจน

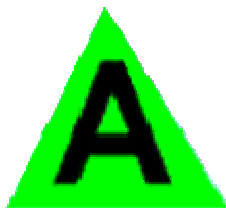
บรรยากาศทั่วไปมีไนโตรเจน ๗๙.๐๔ % ออกซิเจนผสมอยู่ ๒๐.๙๓ % และคาร์บอนไดออกไซด์ ๐.๐๓ % โดยออกซิเจนจะเป็นตัวทำให้เกิดการเผาไหม้ การเผาไหม้แต่ละครั้งต้องการออกซิเจน ประมาณ ๑๖ % เท่านั้น ถ้าออกซิเจน ต่ำกว่า ๑๖ % ก็จะไม่ช่วยให้เกิดการเผาไหม้ต่อไปไฟ จึงจะมอดดับลงได้ ดังนั้นจะเห็นว่าเชื้อเพลิงทุกชนิดถูกล้อมรอบไปด้วยออกซิเจนอย่างเพียงพอสำหรับการเผาไหม้ยังมีออกซิเจนมากเชื้อเพลิงก็ยิ่งติดไฟได้ดีขึ้น และเชื้อเพลิงบางประเภทมีออกซิเจนในตัวเองอย่างเพียงพอที่จะทำให้ตัวเองลุกไหม้ได้โดยไม่ต้องอาศัยออกซิเจนที่อยู่โดยรอบ

ปฏิกิริยาลูกโซ่ คือ ปฏิกิริยาที่เกิดจากการลุกติดไฟอย่างต่อเนื่อง トラบเท่าที่ยังมีองค์ประกอบทั้ง ๓ อย่าง หนุนเนื่องกันอยู่ทำให้ขนาดและความรุนแรงของเพลิงเพิ่มขึ้น เมื่อรวมกันในปริมาณและคุณสมบัติที่เหมาะสมแล้ว จะทำให้เกิดปฏิกิริยาลูกติดไฟขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วปฏิกิริยาลูกติดไฟจะไม่เกิดขึ้น จากเหตุผลนี้เองทำให้เกิดการคิดค้นสารที่ใช้ในการกำจัดองค์ประกอบของไฟตัวใดตัวหนึ่ง หรือหลายตัวให้หมดไปเพื่อให้ไฟดับ

๖.๗ การแบ่งประเภทของเพลิง

ประเภทของเพลิง แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ตามมาตรฐาน NFPA (National Fire Protection Association) ดังนี้

๑. ประเภท A มีสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมาย Δ ภายในมีอักษร A โดยจะมีสีของพื้นเป็นสีเขียว ตัวอักษรสีดำ

คือ เพลิงที่เกิดจากวัสดุไหม้ไฟโดยทั่วไป เช่น ไม้, กระดาษ, ถ่านหิน เป็นต้น เชื้อเพลิงที่ทำให้เกิดเพลิงประเภทนี้ เมื่อเผาไหม้แล้ว จะมีขี้เถ้าเหลืออยู่

๒. ประเภท B มีสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมาย $\square$ ภายในมีอักษร B โดยจะมีสีของพื้นเป็น สีแดง ตัวอักษรสีดำ

คือเพลิงที่เกิดจากสารเชื้อเพลิงที่เป็นของเหลวและแก๊ส

๓. ประเภท C มีสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมาย ภายในมีอักษร C โดยจะมีสีของพื้นเป็น สีฟ้า ตัวอักษรสีดำ

คือเพลิงที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า ที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่

๔. ประเภท D มีสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมาย ภายในมีอักษร D โดยจะมีสีของพื้นที่เป็นสีเหลือง ตัวอักษรสีดำ

คือเพลิงที่เกิดจากโลหะติดไฟ เช่น แมกนีเซียม, ติตาเนียม, ลิเทียม

๖.๘ การดับเพลิง

หลักการดับเพลิง สามารถทำได้ ๔ วิธี คือ

๖.๘.๑ การกำจัดเชื้อเพลิง ทำได้โดยการนำเชื้อเพลิงออกไปจากบริเวณเกิดอัคคีภัย และสำหรับกรณีขนถ่ายเอาเชื้อเพลิงออกไปไม่ได้ ควรใช้วิธีนำสารอื่นๆมาเคลือบผิวของเชื้อเพลิงเอาไว้ เช่น การใช้ผงเคมี โฟม น้ำละลายด้วยผงซักฟอก ซึ่งเมื่อฉีดลงบนผิววัสดุแล้วจะปกคลุมอยู่นานตราบเท่าที่น้ำหรือสารเคมีอื่นๆ ที่ผสมในน้ำยังไม่สลายตัว

๖.๘.๒ การกำจัดออกซิเจน โดยการปิดกั้นออกซิเจนไม่ให้ไปรวมตัวกับไอของเชื้อเพลิง เนื่องจากออกซิเจนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของไฟวิธีการกำจัดออกซิเจนมีหลายวิธี เช่น ฉีดน้ำหรือสารปกคลุมอื่นๆไปคลุมผิวเชื้อเพลิงหรือฉีดแก๊สเฉื่อย เช่น ไนโตรเจน หรือคาร์บอนไดออกไซด์ไปปกคลุมบริเวณเพลิงไหม้ทำให้จำนวนออกซิเจนในอากาศมีปริมาณต่ำลง จนไม่มีการสันดาปอีกต่อไปโดยทั่วไปแล้วเชื้อเพลิงจะถูกล้อมด้วยออกซิเจนประมาณ ๒๑% ซึ่งเกินพอสำหรับการเผาไหม้เพราะไฟต้องการเพียง ๑๖ % แต่ถ้าหากเราสามารถทำให้ออกซิเจนลดจำนวนลงไปได้ก็ไม่ได้หมายความว่าเราสามารถดับไฟได้เลยทีเดียวหากออกซิเจนน้อยลง ไฟก็อาจยังคงไหม้แบบคุได้ (ไม่มีเปลว) เช่น ไฟไหม้ในตู้เก็บของในลักษณะคุเมื่อเปิดฝาทู้่ออกไฟก็จะลุกทันที ทั้งนี้เพราะออกซิเจนจากภายนอกเข้าไปช่วยในการเผาไหม้อย่างเพียงพอ

๖.๘.๓ การลดอุณหภูมิ (ลดความร้อน) เมื่อทำให้อุณหภูมิของเชื้อเพลิงต่ำลงไปกว่าจุดวาบไฟ แม้จะมีเชื้อเพลิงและออกซิเจนผสมกันอยู่ก็ไม่เกิดการสันดาป เพลิงก็จะสงบลง วิธีการลดอุณหภูมิ หรือการลดความร้อน เป็นวิธีที่ใช้กันแพร่หลายซึ่งจะใช้น้ำทำการดับไฟ การดับโดยวิธีนี้จะทำให้เชื้อเพลิงเย็นตัวลง เพื่อลดอัตราการกลายเป็นไอเพื่อป้องกันการระเบิดเนื่องจาก OVER PRESSURE หรือทำให้ความร้อนต่ำลง

๖.๘.๔ การขัดขวางปฏิกิริยาลุกไหม้ การเผาไหม้ที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องรวดเร็วและแรงขึ้นเรื่อยๆ เกิดขึ้นเนื่องจากอนุมลิวอิสระที่ถูกเหวี่ยงออกไปแล้วกลับเข้าไปที่ฐานของไฟอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงมีการทดลองหาสารเคมีที่สามารถขัดขวางการเกิดปฏิกิริยาลุกไหม้ของไฟซึ่งพบว่าฮาโลนอน (HALON) เมื่อฉีดใส่ไฟมันจะเข้าไปแทนที่อนุมลิวอิสระอย่างรวดเร็ว แต่ต้องระวังในการใช้เพราะอาจจะทำให้ขาดอากาศหายใจได้ เนื่องจากฮาโลนอน (HALON) หนักกว่าอากาศ จึงสามารถไล่อากาศออกไปสารดังกล่าวได้แก่ ไฮโดรคาร์บอนประกอบกับฮาโลเจน (Halogenated-Hydrocarbon) ซึ่งสารฮาโลเจน ได้แก่ ไอโอดีน โบรมีน คลอรีน และฟลูออรีน (เรียงตามลำดับความสามารถในการใช้งาน) สารดับเพลิงประเภทนี้มีชื่อเรียกว่า ฮาโลนอน (HALON) เช่น HALON ๑๒๑๑ HALON ๑๓๐๑ แต่ปัจจุบันได้ถูกเลิกผลิตแล้วโดยมีสารชนิดอื่นมาทดแทน เช่น FM-๒๐๐

ฉะนั้น การดับไฟให้มีประสิทธิภาพ จึงควรทราบประเภทของไฟที่เกิดจากสารเชื้อเพลิงต่างๆเพื่อที่จะสามารถใช้สารดับเพลิงได้อย่างถูกต้องและเพื่อความปลอดภัยของผู้เข้าไปดับไฟ

การดับเพลิงประเภท A โดยการลดปฏิกิริยาของการลุกไหม้ และการทำให้เย็นตัวลง โดยการใช้ น้ำจากเครื่องปั้มน้ำที่ไหลตามท่อ ผ่านหัวฉีด เช่น พกท้อแห้ง (Dry Riser) และท่อเปียก (Wet Riser) ระบบน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ (Automatic Sprinkler System) แต่ถ้ามีปริมาณไฟเล็กน้อย (การลุกไหม้ประมาณ ๒-๓ นาทีแรก) ก็อาจใช้เครื่องดับเพลิงชนิดถือหัว น้ำเป็นสารดับเพลิงที่เหมาะสมสำหรับเพลิงประเภท A

การดับเพลิงประเภท B ใช้วิธีกำจัดออกซิเจนให้มีปริมาณไม่เพียงพอต่อการลุกไหม้ สำหรับกรณีเพลิงที่อยู่ในภาชนะเปิด โดยใช้เครื่องดับเพลิงแบบคาร์บอนไดออกไซด์และน้ำยาเหลวระเหย ในการกำจัดออกซิเจนและควบคุมไอของเชื้อเพลิง โฟม(Foam)สามารถดับเพลิงประเภท B ได้ แต่ประสิทธิภาพอาจด้อยกว่า โฟมใช้ควบคุมบริเวณการคายไอของเชื้อเพลิงให้น้อยจนไม่สามารถจะจับไอของเชื้อเพลิงให้มาติดไฟได้ และเป็นการปิดกั้นออกซิเจนในอากาศด้วย

การดับเพลิงประเภท C ถ้าหากสามารถตัดกระแสไฟฟ้าออกได้ก็จะสามารถดับด้วยวิธีการดับเพลิงประเภท A แต่ถ้าไม่สามารถตัดกระแสไฟฟ้าได้ ควรใช้เครื่องดับเพลิงที่ดับไฟประเภท C ได้ซึ่งได้แก่ชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือชนิดสารเหลวระเหย(ฮาโลนอน)ซึ่งเป็นสารดับเพลิงที่เหมาะสมและไม่เป็นสื่อไฟฟ้าจะดับเพลิงประเภท C ได้ผลดี

การดับเพลิงประเภท D ไม่สามารถกำจัดการทำปฏิกิริยาของเชื้อเพลิงกับออกซิเจน โดยใช้เครื่องดับเพลิงชนิดคาร์บอนไดออกไซด์ เพราะทำให้เกิดปฏิกิริยาลุกไหม้มากขึ้น การใช้ทรายแห้ง (SiO₂) เพื่อกลบผิวของไฟที่ลุกไหม้เพราะทรายที่หลอมเหลวละลายจะดูดกลืนความร้อน ให้การลุกไหม้ลดลงและยังปิดกั้นออกซิเจนในอากาศด้วย สำหรับการใช้ผงแกรไฟต์ดับเพลิง เป็นการใช่วิธีการเช่นเดียวกับวิธีของทรายแห้งและมีผลเท่ากัน การใช้ผงเกลือแกงซึ่งไม่ทำปฏิกิริยากับเชื้อเพลิงประเภทโลหะ และสามารถกั้นออกซิเจนไม่ให้ทำปฏิกิริยากับโลหะเชื้อเพลิงได้อีกด้วย การใช้ก๊าซเฉื่อย เช่น ฮีเลียม อาร์กอน ไนโตรเจน ก๊าซเฉื่อยจะไปทำปฏิกิริยากับโลหะที่ ลุกไหม้ และควบคุมไม่ให้เกิดการลุกไหม้ต่อไป

๖.๙ การป้องกันอัคคีภัย

การป้องกันอัคคีภัย หมายความว่า การดำเนินการเพื่อมิให้เกิดเพลิงไหม้และรวมถึงการเตรียมการเพื่อรองรับเหตุการณ์เมื่อเกิดเพลิงไหม้ด้วยแบ่งออกได้ดังนี้

๑. การกำจัดสาเหตุ อักคือภัยที่เกิดขึ้นในอาคาร บ้านเรือน โรงงาน สถานประกอบการ การต่างๆ ส่วนมากเกิดจากการขาดความระมัดระวังของมนุษย์ เช่นการใช้ไฟฟ้าเกินกำลัง ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่ชำรุด สิ่งเหล่านี้มักเป็นสาเหตุให้เกิดเพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจรได้ ตลอดจนการใช้ไฟฟ้าต่างๆ และไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ให้พลังงานความร้อนและแสงสว่าง โดยไม่ผ่านการควบคุม ขาดความมีระเบียบ การจัดเก็บดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ การขนถ่ายวัสดุเชื้อเพลิงและสารเคมี ตลอดถึงการจัดเก็บไม่ถูกต้องเช่นการนำมาอยู่ใกล้กันโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์จะเป็นที่มาของการเกิดเพลิงไหม้ได้ทั้งสิ้น

๒. การป้องกันการติดต่อลุกลาม หน้าที่ของนักดับเพลิงเมื่อได้ค้นพบจุดที่เกิดเพลิงไหม้แล้ว ขั้นตอนต่อมาต้องป้องกันการติดต่อลุกลามโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ การติดต่อลุกลามย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและการจัดระเบียบภายในต่อสภาพของวัสดุที่เกิดการลุกไหม้ เช่นบ้านที่มีสิ่งห้อยแขวนหรือวัสดุต่างๆที่อยู่ใกล้จุดที่เกิดการลุกไหม้ย่อมจะเป็นตัวช่วยทำให้เกิดการติดต่อลุกลามเร็วขึ้น หรือคลังสินค้าซึ่งมีช่องว่างโดยรอบทำให้อากาศเข้าได้โดยสะดวกก็จะทำให้เพลิงลุกไหม้ได้รวดเร็วดี ฉะนั้นจะต้องป้องกันอันตรายแห่งการติดต่อลุกลามนี้โดยเร็วและจะต้องถือเป็นหลักในการดำเนินงานป้องกันเพลิงด้วยการติดต่อลุกลามขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้เป็นไปได้ ๓ ประการ คือ

- การนำความร้อน (Conduction) สิ่งที่เป็นตัวนำความร้อนได้ดีที่สุดคือโลหะเช่นโครงสร้างตัวอาคารที่มีส่วนเป็นโลหะปล่องโรงงาน หรือปล่องไฟในครัว โครงสร้างในโรงงานที่เป็นโลหะ สิ่งต่างๆเหล่านี้จะนำความร้อนจากจุดต้นเพลิงไปติดต่อลุกลามยังจุดอื่นๆได้ ผงถ่านหรือสิ่งที่ติดไฟได้ง่าย เช่น ฝ้าย สำลี นุ่น หากติดอยู่กับโลหะเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นในที่แห่งเดียวหรือใกล้เคียงกัน ความร้อนจะส่งผ่านไปตามเนื้อโลหะและส่งความร้อนไปติดต่อลุกลามทำให้เพลิงขยายขอบเขตออกไปอีก

- การพาความร้อน (Convection) ควันและก๊าซที่ร้อนเนื่องจากการเผาไหม้ ภายในอาคารจะเบาและลอยตัวขึ้นสูงไปตามช่องทางบันได ลิฟท์ ช่องว่างที่ระบายอากาศ ช่องเปิดทะเลต่างๆ ทำให้ความร้อนเคลื่อนที่ไปก่อให้เกิดการลุกไหม้ยังพื้นที่บนเช่น เพดาน หลังคา หรือส่วนที่สูงขึ้นไป การอัดตัวของควันและก๊าซร้อนๆ ในอาคารที่ไม่มีทางระบายออกที่ส่วนบนหรือส่วนสูงสุดของอาคาร หรือภายในห้อง จะเป็นผลให้ความร้อนแผ่ตัวออกเสมือนดอกเห็ด และเกิดการติดต่อลุกลามโดยทั่วไปขึ้น ดังที่เห็นกันอยู่คือเปลวเพลิงที่แลบออกทางหน้าต่างหรือพื้นชั้นบน

- การแผ่รังสีความร้อน (Radiation) การส่งผ่านความร้อนจากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง โดยการแผ่รังสีผ่านช่องว่างในอากาศออกไปโดยรอบเป็นไปในลักษณะคล้ายการเปล่งแสง และเช่นเดียวกับการส่งความร้อนจากดวงอาทิตย์มายังพื้นโลกที่ทำให้เรารู้สึกร้อนขึ้น ความร้อนที่จุดเกิดเหตุไม่ได้ถูกอากาศดูดซึมไว้ในระหว่างที่ความร้อนถูกส่งผ่านช่องว่าง เหมือนกับแสงซึ่งส่องทะลุตรงออกไปจนกว่าจะถูกสกัดกั้นจากวัตถุทึบแสงและการสะท้อน ความร้อนก็มีลักษณะอย่างเดียวกับการสะท้อนแสง ซึ่งเมื่อกระทบกับวัตถุผิวมันเรียบหรือสีจางจะก็เกิดการสะท้อนกลับ ดังนั้นสีทึบหรือผิวหน้าขรุขระจึงมีความสามารถดูดซึมความร้อนได้ดี และแผ่รังสีได้ดีกว่าวัตถุที่มีสีจางหรือผิวหน้าเรียบ

ลูกไฟหรือถ่านที่ยังไหม้อยู่ก็เป็นอีกกรณีหนึ่งเมื่อลอยพุ่งขึ้นไปตามลม เข้าไปสู่หน้าต่าง บ้านของอาคารติดต่อกันทำให้เกิดการติดต่อลุกลามขึ้นได้ การป้องกันการติดต่อลุกลามเช่นนี้ พนักงานดับเพลิงจะต้องปิดประตูหน้าต่างบ้านใกล้เคียง เพื่อป้องกันมิให้ลูกไฟลอยเข้าไป

๓. การลดความสูญเสียให้น้อยลง ความประมาทเลินเล่อของบุคคลย่อมทำให้เกิดอัคคีภัยขึ้นได้จึงต้องมีการเตรียมการที่จะสู้กับไฟ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัย แต่ถ้าหากเกิดขึ้นแล้วก็จำเป็นต้องลดความสูญเสียลงให้น้อยที่สุดโดยใช้วิธีดังนี้

- การจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือในการดับเพลิง โดยคำนึงถึงสภาพอาคารบ้านเรือนว่าจะต้องจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือในการดับเพลิงขั้นต้น ชนิดหรือขนาดใด โดยการแนะนำของผู้ชำนาญการ หรือจากเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

- จัดอบรมให้ความรู้ประชาชนในชุมชน เช่น การป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิงขั้นต้น การฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ เป็นต้น

๖.๑๐ การจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ควรประกอบด้วยแผนดำเนินการตามภาวะ

๑. แผนก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้ ประกอบด้วย

- แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย
- แผนการอบรม
- แผนการตรวจตรา

๒. แผนขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้ ประกอบด้วย

- แผนการดับเพลิง
- แผนอพยพหนีไฟ
- แผนบรรเทาทุกข์

๓. แผนหลังเหตุเพลิงไหม้ ประกอบด้วย

- แผนปฏิรูปฟื้นฟู

๖.๑๐.๑ แผนก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้

๑. แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย

แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย เป็นแผนเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนโดยเป็นการสร้างความสนใจ และส่งเสริมในเรื่องการป้องกันอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในชุมชน ในแผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยควรกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจน เช่น การลดการสูบบุหรี่ การจัดนิทรรศการการป้องกัน การใช้สื่ออื่นๆในการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

๒. แผนการอบรม

เป็นการอบรมให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน ทั้งในเชิงป้องกัน และการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ ซึ่งการเกิดอัคคีภัยภายในชุมชน ย่อมนำมาซึ่งความสูญเสีย ทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่า จะเป็นทรัพย์สินเสียหาย หรืออาจถึงขั้นมีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตดังนั้นในการป้องกันและลดความเสี่ยงด้านการเกิดอัคคีภัย จึงจำเป็นต้องจัดให้มีแผนการอบรม โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาที่จะดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจนเช่น การจัดฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น ขั้นรุนแรง การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ

๓. แผนการตรวจตรา

เป็นแผนการสำรวจความเสี่ยงและตรวจตรา เพื่อเฝ้าระวังป้องกันและขจัดต้นเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ จุดที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้ และต้องมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติ ลักษณะเชื้อเพลิง สารเคมีสารไวไฟ ระบบไฟฟ้าปริมาณของสารอันตรายที่มีอยู่สูงสุด ชนิดของสารดับเพลิงและปริมาณที่ต้องใช้ เพื่อประกอบการวางแผน การตรวจตรา ควรมีการกำหนดบุคคล พื้นที่ที่รับผิดชอบ หัวข้อและจุดที่ต้องตรวจ ระยะเวลา ความถี่ ผู้ตรวจสอบรายงาน การส่งรายงานผล การแจ้งข้อบกพร่องในการตรวจตราที่ชัดเจน เช่นการตรวจความพร้อมของอุปกรณ์ดับเพลิง การตรวจจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้หรือจุดเก็บวัตถุไวไฟ

๖.๑๐.๒ แผนขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

- แผนการดับเพลิง

แผนการดับเพลิงเป็นการระงับเพลิงไหม้ในขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้ เพื่อลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จึงจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการดับเพลิงอย่างเป็นระบบ

- แผนการหนีไฟ

แผนการหนีไฟทำขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมกรณีที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นแล้วไม่สามารถจะระงับได้หาใช่ไม่มีเตรียมการไว้ก่อนจะทำให้เกิดการสับสนไม่รู้ว่าจะหนีไปในทิศทางใด

- แผนบรรเทาทุกข์

๖.๑๐.๓ แผนหลังเหตุเพลิงไหม้

- แผนการปฏิรูปฟื้นฟู

แผนปฏิรูปฟื้นฟูเป็นการรวบรวมความเสียหายทั้งหมดจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว วางแผนที่จะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงที่เกิดเหตุรวมถึงการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๖.๑๑ ความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

- บ้านพักอาศัยปลุกติดต่อกันเป็นจำนวนมากไม่มีแนวกันไฟ
- สถานที่ในชุมชนไกลทางคมนาคมหลัก และการคมนาคมภายในชุมชนไม่สะดวก
- บ้านพักอาศัย มีลักษณะที่เป็นเชื้อเพลิงติดไฟได้ง่าย
- อาจมีองค์ประกอบที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยกระจายอยู่ในชุมชน
- มีการต่อใช้ไฟฟ้า โดยมีความรู้ในการใช้ที่ไม่ถูกต้อง
- มีวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิง ไม่ถูกจัดเก็บให้เป็นระเบียบถูกต้อง

๖.๑๒ อุปสรรคที่มีผลต่อการเข้าระงับอัคคีภัย

- ไม่มีแหล่งน้ำที่สะดวกและปริมาณที่เพียงพอ สำหรับดับเพลิงเมื่อเกิดอัคคีภัย
- อุปกรณ์ดับเพลิงที่มีความเหมาะสมเข้าถึงได้ไม่สะดวกและรวดเร็ว
- ขาดแคลนอุปกรณ์ดับเพลิงที่ใช้ส่วนบุคคลและส่วนกลางสาธารณะของชุมชน
- จำนวนประชากรที่อยู่อาศัยจำนวนมาก เป็นอุปสรรคต่อการดับเพลิง

สถานีดับเพลิงและกู้ภัยดุษิตร่วมกันจัดทำแผนป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัยร่วมกับชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ และจัดให้มีการซ้อมแผนโดยแบ่งหน้าที่การปฏิบัติ สมมุติเหตุการณ์ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในชุมชน โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบ อำนวยความสะดวก และให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ด้วย จัดให้มีเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิงชนิดยกหัวให้เพียงพอ และจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัยให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยมีลำดับขั้นตอนดำเนินการดังนี้

๑. รวบรวมฐานข้อมูลชุมชนและแผนในการป้องกันอัคคีภัยในชุมชน
๒. จัดทำหลักสูตรการอบรม เพื่อให้เหมาะสมกับชุมชน
๓. วางแผนการฝึกอบรม
๔. ประชาสัมพันธ์การอบรมในชุมชนภายในเขตพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยดุษิต
๕. จัดเตรียม สถานที่ บุคลากร เอกสาร อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการฝึกอบรม
๖. จัดหางบประมาณสนับสนุน
๗. ดำเนินการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัย
๘. ประเมินผล และสรุปการดำเนินการอบรมโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนเมษายน ๒๕๕๘ – กันยายน ๒๕๕๘

๘. แนวทางติดตามผล และประเมินผล

๘.๑ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- สถานีดับเพลิงดุษิตได้เครือข่ายประชาชนเผ่าละวัง๑๒เครือข่าย๑๒ชุมชน
- ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนปลอดภัยจากสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น
- ประชาชนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัย
- ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการให้บริการที่ดีจากภาครัฐ

๘.๒ แนวทางติดตามผล และประเมินผล

- มีการประเมินผลก่อน และหลังการดำเนินการอบรม
- ใช้แบบสอบถามผู้เข้าร่วมอบรม ในความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการอบรม
- สังเกตผู้เข้าร่วมอบรมว่า มีความสนใจ และให้ความร่วมมือในการอบรม
- หลังจากเสร็จสิ้นการอบรมแล้ว ๑ เดือน ติดตามสำรวจเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประโยชน์

และปรับปรุงโครงการต่อไป

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. การอบรมให้ความรู้ในการป้องกันมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นแล้วดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ

๒. สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขตพื้นที่และชุมชน ควรจัดทำเป็นโครงการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยและซ้อมอพยพหนีไฟร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง/ชุมชน

๓. การฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัยเป็นการสร้างแนวร่วมเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจกรุงเทพมหานครควรจัดหาเครื่องมือสื่อสารเท่าที่จำเป็นให้กับผู้ทำหน้าที่เครือข่ายเผ่าละวังเพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงาน

ภาคผนวก

แบบทดสอบการอบรมการดับเพลิงขั้นต้น(ก่อนอบรม)

ชื่อ.....นามสกุล.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำสั่ง ให้อ่านเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดเป็นองค์ประกอบแรกของไฟ

ก. ความร้อน

ข. เชื้อเพลิง

ค. อากาศ

ง. ถูกทุกข้อ

๒. แหล่งที่ทำให้เกิดไฟมีอะไรบ้าง?

ก. ไฟฟ้า

ข. อุบัติเหตุจากไฟฟ้า

ค. การตัดโลหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๓. การที่ความร้อนเคลื่อนที่ไปตามโลหะแล้วเกิดการลุกไหม้เรียกว่าการติดต่อกูลามแบบใด?

ก. การพาความร้อน

ข. การแผ่รังสีความร้อน

ค. การนำความร้อน

ง. การกระเด็นไปตกของลูกไฟ

๔. สัญลักษณ์ ▲ รูปสามเหลี่ยมพื้นสีเขียวเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๕. สัญลักษณ์ ■ รูปสี่เหลี่ยมพื้นสีแดงเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๖. สัญลักษณ์ ● รูปวงกลมพื้นสีฟ้าเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๗. สัญลักษณ์ ★ รูปดาวห้าแฉกพื้นสีเหลืองเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๘. ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งใช้ดับเพลิงประเภทใด?

ก. ประเภท A

ข. ประเภท B

ค. ประเภท C

ง. ประเภท A B และ C

๙. เราสามารถตรวจสอบถังดับเพลิงว่ายังพร้อมใช้งานได้ดีหรือไม่โดยวิธีใด?

ก. ดูที่มาตรวัดแรงดัน

ข. ตรวจสอบสายรัดสลักนิรภัย

ค. นำไปชั่งน้ำหนัก

ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. การใช้ถังดับเพลิงฉีดดับไฟควรฉีดไปที่ใด?

ก. ที่เปลวไฟ

ข. ที่ฐานของไฟหรือผิววัสดุที่กำลังลุกไหม้

ค. ฉีดไปที่หัวห้องที่มีควัน

ง. ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบการอบรมการดับเพลิงขั้นต้น(หลังอบรม)

ชื่อ.....นามสกุล.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำสั่ง ให้ท่านเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดเป็นองค์ประกอบแรกของไฟ

ก. ความร้อน

ข. เชื้อเพลิง

ค. อากาศ

ง. ถูกทุกข้อ

๒. แหล่งที่ทำให้เกิดไฟมีอะไรบ้าง?

ก. ไฟฟ้า

ข. อุบัติเหตุจากไฟฟ้า

ค. การตัดโลหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๓. การที่ความร้อนเคลื่อนที่ไปตามโลหะแล้วเกิดการลุกไหม้เรียกว่าการติดต่อลูกกลมแบบใด?

ก. การพาความร้อน

ข. การแผ่รังสีความร้อน

ค. การนำความร้อน

ง. การกระเด็นไปตกของลูกไฟ

๔. สัญลักษณ์ ▲ รูปสามเหลี่ยมพื้นสีเขียวเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๕. สัญลักษณ์ ■ รูปสี่เหลี่ยมพื้นสีแดงเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๖. สัญลักษณ์ ● รูปวงกลมพื้นสีฟ้าเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๗. สัญลักษณ์ ★ รูปดาวห้าแฉกพื้นสีเหลืองเป็นไฟที่เกิดจากการลุกไหม้ของเชื้อเพลิงประเภทใด?

ก. ไฟไหม้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟไหลอยู่

ข. ไฟไหม้ไม้, กระดาษ, เสื้อผ้าหรือเชื้อเพลิง

ธรรมดา

ค. ไฟไหม้น้ำมัน

ง. ไขมันสารเคมีหรือโลหะติดไฟ

๘. ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งใช้ดับเพลิงประเภทใด?

ก. ประเภท A

ข. ประเภท B

ค. ประเภท C

ง. ประเภท A B และ C

๙. เราสามารถตรวจสอบถังดับเพลิงว่ายังพร้อมใช้งานได้ดีหรือไม่โดยวิธีใด?

ก. ดูที่มาตรวัดแรงดัน

ข. ตรวจสอบสายรัดสลักนิรภัย

ค. นำไปชั่งน้ำหนัก

ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. การใช้ถังดับเพลิงฉีดดับไฟควรฉีดไปที่ใด?

ก. ที่เปลวไฟ

ข. ที่ฐานของไฟหรือผิววัสดุที่กำลังลุกไหม้

ค. ฉีดไปที่หัวห้องที่มีควัน

ง. ถูกทุกข้อ

๑. ชุมชน มิตรอนันต์

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ชอยมิตรอนันต์(ตรงข้ามกรมสรรพสามิต)ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กทม.

ประธานชุมชน นายกฤษฎา อรจันทร์ โทร ๐๘-๕๖๖๓-๗๒๓๘
จำนวนหลังคาเรือน ๘๕ ครั้วเรือน
จำนวนประชากร ๒๓๐ คน
จำนวนพื้นที่ ๔ ไร่

เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนนครไชยศรี ชอยมิตรอนันต์(ตรงข้ามกรมสรรพสามิต) ชอยแคบ
รถดับเพลิงเข้าได้

๒. ถนนเทอดดำริ ชอยมิตรอนันต์(ใกล้สถานีรถไฟสามเสน)

แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาดับเพลิงเข้ชอยชุมชน ๑๐ เมตร(หน้าชุมชน)

๒. ประปาดับเพลิงใต้ดินกลางชุมชน ๑ จุด

๓. ประปาดับเพลิงหน้ากรมสรรพสามิตเอื้องปากชอยมิตรอนันต์

๒. ชุมชน เสริมสุข

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ชอยเสริมสุข(เอื้องโรงเรียนเศรษฐเสถียร) ถนนพระราม แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กทม.

ประธานชุมชน นายยนิยล พรหมสุภา โทร ๐๘-๕๔๘๑-๕๘๐๑
จำนวนหลังคาเรือน ๑๓๒ ครั้วเรือน
จำนวนประชากร ๘๐๐ คน
จำนวนพื้นที่ ๕.๕ ไร่

เส้นทางเข้าถึง ๑. ติดถนนพระราม ๕ ชอยแคบรถยนต์ทุกชนิดไม่สามารถเข้าได้

๒. เข้าชอยเนติสุขชอยเลีย่วขวา

๓. ถนนเทอดดำริ ชอยมิตรอนันต์หน้าสถานีรถไฟสามเสน(กรณีที่เกิดเหตุอยู่

ท้ายชุมชน)

แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาดับเพลิง(ชอยฟักไข่)ทางเข้าชุมชน ๓๐ เมตร(เอื้องบ้านประธานชุมชน)

๒. ประปาดับเพลิงชอยเนติศึกษาก่อนถึงท้ายชอยฝิ่งขวามือ

๓. ประปาดับเพลิงสุดชอยเนติศึกษาเลีย่วขวา ๕๐ เมตรอยู่ฝิ่งซ้ายมือ

๔. ประปาดับเพลิงท้ายชุมชนเข้าทางชอยมิตรอนันต์หน้าบ้านเลขที่ ๒๐๙

๕. ก่อนถึงจุดที่ ๔ ห่างกัน ๕๐ เมตร(ฝิ่งชอยมิตรอนันต์)

๓. ชุมชน พัฒนาชอยสินทรัพย์

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ชอยสินทรัพย์(ใกล้เคียงชอยระนอง ๒) ถนนพระราม ๕ แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กทม.

ประธานชุมชน นายวินัย ทศนา โทร ๐๘๑-๗๗๒๓๔๑๕
จำนวนหลังคาเรือน ๑๑๔ หลัง
จำนวนประชากร ๑,๓๕๐ คน
จำนวนพื้นที่ ๖ ไร่

- เส้นทางเข้าถึง ตัดถนนพระราม ๕
แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาหัวแดงหน้าแฟลตที่พักข้าราชการบริพาร ๙๐๔
๒. ประปาต๊อปเพลิงสุดซอยทางเข้าชุมชน
๓. ประปาต๊อปเพลิงใกล้ป้ายรถประจำทางก่อนถึงหน้าชุมชน

๔. ชุมชน ซอยระนองกลาง

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยระนองกลาง(ใกล้เคียงซอยระนอง ๑)ถนนพระราม ๕ แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กทม.

- ประธานชุมชน สิบเอก วิมล วงษ์แสงจันทร์ โทร ๐๘๔-๗๓๗๓๖๗๘
จำนวนหลังคาเรือน ๑๒๐ หลัง
จำนวนประชากร ๑,๒๐๐ คน
จำนวนพื้นที่ ไร่
เส้นทางเข้าถึง ถนนพระราม ๕และซอยระนอง ๑
แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาหัวแดงทางเข้าด้านซอยระนอง ๑
๒. ประปาต๊อปเพลิงซอยระนองกลาง ๑๐๐ เมตร ด้านขวามือ

๕. ชุมชน สุขสวัสดิ์

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยศาสนาแยกขวาใต้ทางด่วน ถนนพระราม ๖ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

- ประธานชุมชน นางสุกัญญา โสสมจิตต์ โทร ๐๘-๖๗๘๔-๘๐๘๖
จำนวนหลังคาเรือน ๑๒๗ คร้วเรือน
จำนวนประชากร ๖๖๓ คน
จำนวนพื้นที่ ๕ ไร่
เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนพระราม ๖ เข้าซอยศาสนาเลี้ยวขวาตามถนนใต้ทางด่วน
๒. ถนนราชวิถีเข้าซอยวัดมะกอกสุดซอยข้ามสะพานสุดทางเลี้ยวซ้าย
๓. ถนนพหลโยธิน ซอยพหลโยธิน ๑ สุดซอยเลี้ยวซ้ายถึงแยกใต้ทางด่วนเลี้ยว

ขวาถนนใต้ด่วน

- แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาต๊อปเพลิงริมถนนใต้ทางด่วนหน้าทางเข้าชุมชนสุขสวัสดิ์
๒. ประปาต๊อปเพลิงข้างลานจอดรถตรงข้ามกับชุมชน(หลังตึกแถว)

๖. ชุมชน วัดมะกอกกลางสวน

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยวัดอภัยทายาราม(มะกอก) ถนนราชวิถี ซ.๑๘ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

- ประธานชุมชน นายผดุงศักดิ์ บุญยง โทร ๐๘๙-๘๒๒-๖๐๐๔
จำนวนหลังคาเรือน ๓๑๕ คร้วเรือน
จำนวนประชากร ๑,๐๖๖ คน
จำนวนพื้นที่ ๗ ไร่
เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนพระราม ๖ เข้าซอยศาสนาเลี้ยวขวาตามถนนใต้ทางด่วน
๒. ถนนราชวิถี ซอย ๑๘ (ซอยวัดมะกอก)สุดซอยข้ามสะพานสุดทางเลี้ยวซ้าย
๓. ถนนพหลโยธิน ซอยพหลโยธิน ๑ สุดซอยเลี้ยวซ้ายถึงแยกใต้ทางด่วนเลี้ยว

ขวาถนนใต้ด่วน

- แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาต๊อปเพลิงทางเดินเท้าหลังชุมชนเข้าซอยมะกอกกลางสวน ๑
๑. ประปาต๊อปเพลิงทางเดินเท้าหลังชุมชนเข้าซอยมะกอกกลางสวน ๑๑
๒. ประปาต๊อปเพลิงริมถนนใต้ทางด่วนหน้าทางเข้าชุมชนสุขสวัสดิ์

๗. ชุมชน วัดมะกอกสวนหน้า

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยวัดอภัยทายาราม(มะกอก) ถนนราชวิถี ซ.๑๘ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

ประธานชุมชน นายเทพพล เครื่องจันทร์ โทร ๐๘-๙๐๐๕-๖๗๘๗

จำนวนหลังคาเรือน ๙๙ ครั้วเรือน

จำนวนประชากร ๕๙๐ คน

จำนวนพื้นที่ ๖ ไร่

เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนพระราม ๖ เข้าซอยศาสนาเลียวขวาตามถนนใต้ทางด่วน

๒. ถนนราชวิถีเข้าซอยวัดมะกอก(ราชวิถี ซ.๑๘)สุดซอยข้ามสะพาน

๓. ถนนพหลโยธิน ซอยพหลโยธิน ๑ สุดซอยเลียวซ้ายตามถนน

แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาต๊อปเพลิงซอยราชวิถี ๑๘ หลังวัดมะกอก ใกล้สะพานข้ามคลองสามเสนฝั่งทางด่วน

๒. ประปาต๊อปเพลิงซอยมะกอกสวนหน้า ๖

๓. ประปาต๊อปเพลิงทางเดินเท้าเชื่อม ซอยฯ ๖ กับราชวิถี ๑๘

๘. ชุมชน อุทัยรัตน์

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยประดิพัทธ์ ๑๕ ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

ประธานชุมชน นางสาวรี อินทรสอน โทร ๐๘๖-๕๑๓๕๕๐๘

จำนวนหลังคาเรือน ๒๖๐ ครั้วเรือน

จำนวนประชากร ๒,๕๔๙ คน

จำนวนพื้นที่ ๑๐ ไร่ ที่ดินเช่า

เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนประดิพัทธ์ เข้าซอยประดิพัทธ์ ๑๕ สุดซอยอยู่ด้านซ้ายของซอย

๒. ถนนกำแพงเพชร เข้าทางร้านอาหารกาลเวลา

แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาต๊อปเพลิงในซอยหน้าหมู่บ้านก่อนถึงชุมชน ๑ จุดหน้าป๊อปปายาม (รถดับเพลิงต่อได้)

๒. ประปาต๊อปเพลิงภายในชุมชน ๔ จุด (ต้องใช้เครื่องหาบน้ำ)

๙. ชุมชน ถวัลย์ศักดิ์

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยประดิพัทธ์ ๑๕ ด้านขวามือ ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

ประธานชุมชน นางศิริพร รศมาลัย โทร ๐๘๗-๗๑๖๕๓๑๑

จำนวนหลังคาเรือน ๘๘ ครั้วเรือน

จำนวนประชากร ๖๔๙ คน

จำนวนพื้นที่ ๗.๕ ไร่ ที่ดินเช่า

เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนประดิพัทธ์ เข้าซอยประดิพัทธ์ ๑๕ สุดซอยอยู่ด้านขวาของซอย

แหล่งน้ำสำรอง ๑. ประปาตบเพลิงในซอยหน้าหมู่บ้านก่อนถึงชุมชน ๑ จุดหน้าบ่อยายาม (รถดับเพลิงต่อได้)

๒. ประปาตบเพลิงภายในประดิพัทธ์๑๕หน้าชุมชน ๑ จุด (ต้องใช้เครื่องหาบหาม)

๑๐.ชุมชน วัดไผ่ตัน

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยพหลโยธิน ๑๕ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

ประธานชุมชน นางมานิตย์ จันทร์เพ็ญ โทร ๐๘๕-๙๕๔๐๒๗๙

จำนวนหลังคาเรือน ๒๓๑ คร้วเรือน

จำนวนประชากร ๒,๐๕๙ คน

จำนวนพื้นที่ ๑๒ ไร่ ที่ดินเช่า

เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนพหลโยธิน เข้าซอยพหลโยธิน ๑๕ สุดซอยอยู่ด้านซ้ายของซอย

๒. ถนนประดิพัทธ์ เข้าซอยประดิพัทธ์ ๒๓

แหล่งน้ำสำรอง ๑.ทางเข้าชุมชนด้านซอยประดิพัทธ์ ๒๓ (รถดับเพลิงต่อได้)

๒.ทางเข้าชุมชนด้านวัดไผ่ตัน(ใช้กับเครื่องหาบหาม)

๑๑.ชุมชน อาเซียน

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยประดิพัทธ์ ๑ ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

ประธานชุมชน นางชวาลา บุญยรัตพันธ์ โทร ๐๘๗-๗๐๓๗๙๒๑

จำนวนหลังคาเรือน ๑๒๐ คร้วเรือน

จำนวนประชากร ๔๘๐ คน

จำนวนพื้นที่ ๖ ไร่ ที่ดินเช่า

เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนประดิพัทธ์ เข้าซอยประดิพัทธ์ ๑ และ ๓ สุดซอย

๒. ถนนพระราม ๖ เข้าทางด้านข้าง

๓. ถนนกำแพงเพชร ๗ เข้าทางด้านข้าง

แหล่งน้ำสำรอง ๑.ประปาตบเพลิงท้ายซอยประดิพัทธ์ ๑

๒. ประปาตบเพลิงถนนพระราม ๖

๓. ประปาตบเพลิงถนนกำแพงเพชร ๗

๑๒.ชุมชน ประดิพัทธ์ ๑๑

ข้อมูลพื้นฐาน ที่ตั้ง ซอยประดิพัทธ์ ๑๑ ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม.

ประธานชุมชน นางสุนันท์ สุขสวัสดิ์ โทร ๐๘๕-๑๒๕๐๕๖๖

จำนวนหลังคาเรือน ๕๐ คร้วเรือน

จำนวนประชากร ๓๙๐ คน

จำนวนพื้นที่ ๑๒ ไร่ ที่ดินเช่า

เส้นทางเข้าถึง ๑. ถนนประดิพัทธ์ เข้าซอยประดิพัทธ์ ๑๑ สุดซอย

๒. ถนนประดิพัทธ์ เข้าซอยประดิพัทธ์ ๑๓ สุดซอย

แหล่งน้ำสำรอง ๑.ประปาตบเพลิงสุดซอยประดิพัทธ์ ๑๑ หน้าชุมชน ๑ จุด

๒.ประปาตบเพลิงซอยประดิพัทธ์ ๑๓ สุดซอย ๑ จุด